

Věc C-469/20

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

29. září 2020

Předkládající soud:

Amtsgericht Nürnberg (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

14. září 2020

Žalobkyně:

RightNow GmbH

Žalovaná:

Wizz Air

Amtsgericht Nürnberg (Okresní soud v Norimberku)

[*omissis*]

Ve věci

RightNow GmbH, [*omissis*] Düsseldorf

- žalobkyně -

zastoupené

[*omissis*]

proti

Wizz Air, [*omissis*] Budapešť, [*omissis*]

- žalované -

zastoupené

[omissis]

[omissis]

přijal Amtsgericht Nürnberg (Okresní soud v Norimberku) [omissis] dne 14. září 2020 toto

usnesení

I. [omissis]

II Soudnímu dvoru Evropské unie podle čl. 19 odst. 3 písm. b) Smlouvy o EU a článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie předkládá následující otázka:

Musí být čl. 3 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách vykládán v tom smyslu, že ujednání obsažené ve všeobecných obchodních podmínkách komerčního leteckého dopravce, které nebylo individuálně sjednáno a podle něžž se smlouva uzavřená elektronickou cestou s přepravovaným spotřebitelem řídí právem členského státu, v němž má letecký dopravce své sídlo, a toto právo není shodné s právem v obvyklém bydlišti přepravovaného spotřebitele, je zneužívající, pokud spotřebitele uvádí v omyl tím, že jej neupozorňuje na skutečnost, že volba jiného rozhodného práva podle čl. 5 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) je možná pouze omezeně a nelze zvolit jakékoliv rozhodné právo, nýbrž pouze právo země tak, jak je uvedeno v čl. 5 odst. 2 druhém pododstavci nařízení Řím I?

Odůvodnění

1 I. Žalobkyně požaduje od žalovaného leteckého dopravce vrácení nevzniklých daní a poplatků z důvodu stornovaných smluv o letecké přepravě z postoupeného práva.

2 Cestující:

...

[omissis] si pro sebe (a zčásti pro spolucestující) rezervovali lety u žalované, které měly být provedeny buď z Norimberku nebo/a do Norimberku. Všichni cestující měli své obvyklé bydliště v Německu. Žádný z cestujících na let nenastoupil a všichni cestující postoupili žalobkyni nároky na vrácení nevzniklých daní a poplatků, které měli vůči žalované. Žalobkyně toto postoupení přijala a žalovanou

bez úspěchu mimosoudně vyzvala ke sdělení výše nevzniklých daní a jiných poplatků a jejich vrácení.

3 Součástí rezervace letenky byly ve všech případech všeobecné obchodní podmínky žalované. Výňatky z těchto podmínek zní takto:

4 Bod 21.1.:

NENÍ-LI V ÚMLUVĚ NEBO JINÝCH PLATNÝCH PRÁVNÍCH USTANOVENÍCH UVEDENO JINAK, PLATÍ:

a) TYTO VŠEOBECNÉ PODMÍNKY PŘEPRAVY, JAKOŽ I VEŠKERÁ PŘEPRAVA, KTEROU VÁM (S OHLEDEM NA VAŠI OSOBU RESP. VAŠE ZAVAZADLA) PŘISLÍBÍME, SE ŘÍDÍ ZÁKONY MAĎARSKA A

b) VŠECHNY SPORY MEZI VÁMI A NÁMI OHLEDNĚ TAKOVÉTO PŘEPRAVY SPADAJÍ DO NEVÝHRADNÍ PŘÍSLUŠNOSTI MAĎARSKÝCH SOUDŮ. „NEVÝHRADNÍ PŘÍSLUŠNOST“ ZNAMENÁ, ŽE SVÉ NÁROKY MŮŽETE UPLATNIT TAKÉ U SOUDŮ MIMO MAĎARSKO.

5 Bod 7.2.1 (ve výňatcích):

... Veškeré daně a poplatky vybírané provozovatelem letiště, i když vyplývají z počtu cestujících, jsou nevratné.

6 Bod 6.5:

6.5.1. Vaši rezervaci můžete stornovat do čtrnáctého (14.) dne před plánovaným odletem Vašeho letu. V tom případě máte nárok na vrácení celé ceny letenky po odpočtu stornovacího poplatku.

6.5.2. Stornujete-li Vaši rezervaci během čtrnácti (14) dnů před plánovaným odletem Vašeho letu, bude Vám vrácena celá cena letenky po odpočtu poplatků za další služby a poplatku za uvolnění místa.

Jedná-li se o případ podle bodu 6.5, účtuje žalovaná stornovací poplatek ve výši 60 eur za let a cestujícího. Jedná-li se o případ podle bodu 6.5.2, účtuje žalovaná poplatek za uvolnění místa ve výši 80 eur za let a cestujícího. Tyto poplatky jsou uvedeny na internetových stránkách žalované.

7 Podle bodu 18.3.1 všeobecných obchodních podmínek jsou veškeré nároky cestujících promlčeny dva roky po příletu do cílového místa určení nebo od data, kdy měl letoun plánovaně přistát nebo od data, kdy byla přeprava zastavena. Žalovaná se proto dovolává promlčení. Lhůta však byla překročena pouze u jednoho cestujícího.

8 Podle názoru žalované jsou ujednání o volbě rozhodného práva, stejně jako další ujednání podle maďarského práva účinná.

- 9 Žalobkyně toto odmítla.
- 10 [omissis]
- 11 II. 1. [omissis]
- 12 2. Úspěch žaloby závisí na výkladu čl. 3 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. [omissis]
- 13 3. Existence nároků v zásadě závisí na tom, zda je ujednání o volbě maďarského práva jako rozhodného práva účinné.
- 14 Podle čl. 3 odst. 1 ve spojení s čl. 10 odst. 1 nařízení Řím I musí být účinnost ujednání posuzována podle zvoleného práva a tedy v projednávané věci podle maďarského práva. Mezi kritéria posouzení však patří také ustanovení sloužící provádění směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách, která je nutno vykládat v souladu se směrnicí [omissis]. V případě, že by podle nich nebyla volba rozhodného práva účinná, pak by se ve všech případech použilo podle čl. 5 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Řím I německé právo, neboť všichni cestující mají své obvyklé bydliště v Německu a u všech letů se místo odjezdu nebo místo určení nachází v Norimberku. Podle německého práva by další ustanovení všeobecných obchodních podmínek žalované byla neúčinná.
- 15 4. Soudní dvůr Evropské unie již rozhodl, že letečtí dopravci musí při zveřejnění svých leteckých tarifů samostatně uvést částky, které mají zákazníci zaplatit z titulu daní a poplatků, a nemohou proto tyto položky (ani částečně) zahrnout do leteckého tarifu (rozsudek ze dne 6. července 2017, C-290/16). Ve stejném rozhodnutí bylo vyjasněno, že ujednání ve všeobecných obchodních podmínkách, která stanoví paušální poplatek za zpracování v případě vrácení takovýchto poplatků a daní, mohou být na základě vnitrostátního zákona provádějícího směrnici Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách považována za neúčinná. Podle německého práva by tedy ujednání v bodě 4.2.1 všeobecných obchodních podmínek žalované byla podle § 307 odst. 1 první věty Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník, dále jen „BGB“) z důvodu nepřiměřeného znevýhodnění neúčinná [omissis].
- 16 Podle německého práva by vyloučení vrácení daní a poplatků bylo stejně neúčinné jako zkrácení promlčení podle § 307 BGB. Podle § 307 odst. 1 BGB jsou ujednání neúčinná, pokud smluvního partnera uživatele nepřiměřeně znevýhodňují v rozporu se zásadou dobré víry. Tak by tomu bylo v projednávané věci. Oprávněný zájem žalované, aby si v případě nenastoupení na let pro sebe ponechala platby daní a poplatků, které nepřísluší jí, nýbrž státu, provozovateli letiště nebo jiným účastníkům, není zjevný [omissis] a žalovaná se jej ani nedomáhala. Zjevný není ani oprávněný zájem na podstatném zkrácení promlčecí lhůty obvyklé podle německého práva [omissis].

- 17 5. Je tedy rozhodující, zda je ujednání o volbě rozhodného práva ve všeobecných obchodních podmínkách žalované (bod 21) účinné či nikoliv.
- 18 Soudní dvůr Evropské unie k čl. 6 odst. 2 nařízení Řím I rozhodl, že ujednání o volbě rozhodného práva ve všeobecných obchodních podmínkách podnikatele může být zneužívající ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách v případě, že spotřebitel není upozorněn na zásadu výhodnějšího práva ve smyslu čl. 6 odst. 2 druhé věty nařízení Řím I (rozsudek ze dne 28. července 2016, [*omissis*] C-191/15). Na přepravní smlouvu nelze čl. 6 odst. 2 druhou větu nařízení Řím I uplatnit z důvodu čl. 6 odst. 4 písm. b) nařízení Řím I. Podstatou předkládané otázky tedy je, zda lze uvedenou judikaturu příslušně použít také na čl. 5 odst. 2 nařízení Řím I.
- 19 Landgericht Frankfurt a.M. (Zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem) [*omissis*] měl za to, že to možné je. Ujednání o volbě rozhodného práva je zneužívající, neboť cestující není jako spotřebitel upozorněn na omezení možnosti volby práva. S tím je nutno nakládat stejně jako u čl. 6 odst. 2 nařízení Řím I. Tento názor zastával také Amtsgericht Brühl (Okresní soud v Brühlu) [*omissis*].
- 20 [*omissis*] Oberlandesgericht Frankfurt (Vrchní zemský soud ve Frankfurtu) [*omissis*] rozhodl, že zásady rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie v tzv. věci Amazon (rozsudek ze dne 28. července 2016, [*omissis*] C-191/15) nelze z důvodu chybějící strukturální podobnosti a rozdílných oblastí uplatnění přenést na smlouvy o letecké přepravě.
- 21 6. Předběžná otázka nebyla podle všeho dosud objasněna.
[*omissis*]